

МРІЯ

Частина 6

ВИПЛАТИ

Порадник для військовослужбовців
у разі поранення

Привіт, друже!

Якщо ти тримаєш в руках цей poradnik, значить тобі довелося нелегко. Відповідальність за країну, за свою сім'ю спонукала тебе взяти до рук зброю, щоб дати відсіч ворогу. Тепер відповідальність за тебе має взяти держава, щоб допомогти у важкій ситуації.

Ця методичка роз'яснить військовослужбовцю права на соціальні гарантії та виплати; проінструктує, куди звертатися за допомогою при пораненні та за психологічною підтримкою; детально розкаже про алгоритм протезування в Україні та за кордоном.

У своєму житті мені також довелося приймати безліч відповідальних рішень. Військова служба стала одним із таких. Працював сапером і був важко поранений під час виконання бойового завдання. Тому не з чужих слів знаю, як важко працює бюрократична машина, коли справа стосується отримання довідок і проходження комісій.

Тут ти знайдеш професійні відповіді на питання, що тебе хвилюють. Покрокові інструкції, що зекономлять твій час і психологічний ресурс у боротьбі за свої права.

Війна залишає глибокі шрами: на тілі, в серці, в свідомості. І тільки від нас залежить, чи стануть вони руйнівною корозією, чи загартують волю. Все буде гуд!

**З повагою Юрій Гудименко, військовослужбовець,
голова Українського об'єднання «Мрія»**

01 Види виплат

У разі поранення (травми, контузії, каліцтва), отриманого під час захисту Батьківщини, Захисники/Захисниці мають право на наступні види грошових виплат:

- щомісячне грошове забезпечення;
- додаткова винагорода в розмірі 100 000 грн;
- матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань;
- одноразова грошова допомога у зв'язку з встановленням інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності.

02 Щомісячне грошове забезпечення

Виплачується в розмірі грошового забезпечення за останньою займаною посадою перед пораненням (контузією, травмою, каліцтвом, тощо).

Виплата грошового забезпечення зберігається для всіх поранених і на час стаціонарного лікування, і під час реабілітації, але не більше 4 місяців із дня вибуття з військової частини (крім випадків, передбачених чинним законодавством України стосовно більш тривалих строків перебування на лікуванні).

3 Додаткова винагорода в розмірі 100 000 грн

Обов'язкові умови для отримання додаткової винагороди в розмірі 100 000 грн під час стаціонарного лікування після поранення:

- безперервне стаціонарне лікування в закладах охорони здоров'я (у тому числі закордонних);
- поранення, пов'язане із захистом Батьківщини.

Обов'язковою умовою для отримання цієї винагороди у відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) є визначення поранення як «тяжке» висновком (постановою) військово-лікарської комісії (далі – ВЛК) (класифікатор розподілу травм та поранень за ступенем тяжкості зазначено в наказі МОЗ України від 04.07.2007 № 307).

Виплата винагороди відбувається на підставі довідки з закладу охорони здоров'я, де лікується поранений/а.

Виплата додаткової винагороди в розмірі 100 тис грн відбувається щомісячно з дня отримання поранення, включаючи час переміщення до закладу охорони здоров'я (у тому числі з одного закладу охорони здоров'я до іншого), незалежно від того, де в цей час перебуває ваш підрозділ (на передовій, чи ні).

У відпустці для лікування після тяжкого поранення виплата додаткової винагороди здійснюється в розмірі 100 000 грн в розрахунок на місяць пропорційно до часу перебування в такій відпустці.

Загальний час безперервного перебування військовослужбовця в закладах охорони здоров'я та у відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) не може перевищувати 4-х місяців підряд (крім випадків, коли законодавством передбачено більш тривалі строки перебування на лікуванні).

Якщо лікування триватиме понад 4 місяці, для продовження нарахування виплат необхідно:

- отримати висновок ВЛК, де вказано, що лікування продовжено понад 4 місяці;
- проінформувати про продовження лікування свого безпосереднього командира;
- передати висновок ВЛК до військової частини.

Якщо виплата коштів припинилася, або виплачується не в повному обсязі, необхідно подати рапорт (Додаток 1) командуванню військової частини з вимогою про проведення перерахунку та виплати грошового забезпечення за весь період лікування.

До рапорту додається:

- копія довідки про обставини травми;
- копія документів з закладу із охорони здоров'я про лікування військового;
- інші підтверджуючі документи (за наявності).

Військова частина може вимагати оригінали документів, навіть якщо копії нотаріально завірені. У такому випадку подати оригінали можуть законні представники — батьки або дружина/чоловік, побратими. Вони також можуть зареєструвати і рапорт щодо перерахунку додаткової винагороди за період лікування.

Якщо всі медичні документи були надані військовій частині, але виплата все одно була припинена й не відновлена, або не здійснено перерахунок — це варто оскаржувати до Штабу оперативного командування, якому підпорядковується частина, а також до Міноборони чи Департаменту фінансів Міноборони.

Якщо скарги до вищого командування недостатньо, для захисту прав потрібно звертатися до суду.

04 Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань

Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань – це виплата, яка передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2017 р. № 704.

Виплата здійснюється військовослужбовцям (крім військово-службовців строкової військової служби) Збройних сил України, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Служби безпеки, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту один раз на рік у розмірі, що не перевищує їх місячного грошового забезпечення.

У 2023 році, згідно з дорученням Міністра оборони, ці кошти, в розмірі місячного грошового забезпечення, одноразово виплачуються військовослужбовцям Збройних Сил України, які:

- отримали поранення на завданні під час воєнного стану;
- отримали інвалідність внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), пов'язаного із захистом Батьківщини;
- безперервно перебувають на лікуванні, реабілітації або у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою, пов'язаною із захистом Батьківщини (більше 30 днів поспіль), внаслідок травм, захворювань нервової, серцево-судинної систем, опорно-рухового апарату та інших захворювань органів і систем з тяжким перебігом або наслідками, що потребують проведення багатоетапного хірургічного лікування, протезування втраченої кінцівки (кінцівок), індивідуального ендопротезування, трансплантації органів, протирецидивного лікування з довготривалим застосуванням дорогих лікарських засобів.

Для отримання матеріальної допомоги потрібно подати **рапорт** (Додаток 3) командиру відділення/взводу/роти/батальйону/начальнику за місцем служби.

05 Виплати у зв'язку з встановленням інвалідності або часткової втрати працездатності

Держава гарантує виплату одноразової грошової допомоги (далі – ОГД) за будь-яке ушкодження здоров'я (контузія, поранення, обмороження, мінно-вибухова травма, вивих, струс, розтягнення, розрив, перелом, отруєння тощо), отримане при виконанні обов'язків військової служби, зокрема під час захисту Батьківщини, якщо таке ушкодження призвело до встановлення групи інвалідності, або його наслідком стала часткова втрата працездатності без встановлення інвалідності.

Якщо військово-лікарська комісія (далі – ВЛК) у висновку визначила, що травма, захворювання, поранення чи контузія отримані при «захисті Батьківщини» або при «виконанні обов'язків військової служби» – одноразову грошову виплату можна отримати як при втраті працездатності, так і при встановленні групи інвалідності.

Якщо ВЛК визначила, що травма, поранення, контузія, пов'язані з «проходженням військової служби» (наприклад, нещасний випадок) – одноразову грошову допомогу можна отримати тільки в разі встановлення інвалідності. При встановленні часткової втрати працездатності у відсотках (без встановлення інвалідності) виплату не передбачено.

Інвалідність або відсоток втрати працездатності встановлюється медико-соціальною експертною комісією (далі – МСЕК).

Виплата зазначеної ОГД можлива як під час проходження служби, так після звільнення зі служби.

У разі звільнення з військової служби виплата ОГД у зв'язку з частковою втратою працездатності здійснюється за умови, якщо ступінь втрати працездатності встановлено не пізніше трьох місяців після звільнення.

Часові обмеження щодо встановлення групи інвалідності відсутні (крім військовослужбовців строкової служби, у яких також існує обмеження тримісячним терміном).

5.1 Розмір одноразової грошової допомоги

Розмір ОGD залежить від ступеню втрати працездатності, який визначається МСЕК у відсотках або встановленої групи інвалідності, а також причинного зв'язку травми/поранення із військовою службою (має бути пов'язана з виконанням обов'язків військової служби, зокрема із захистом Батьківщини, чи з проходженням військової служби).

Розмір ОGD в разі часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності. У разі встановлення часткової втрати працездатності максимальний розмір ОGD становить 70-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб (у 2023 році – це 187 880 грн), обраховується сума залежно від встановленого МСЕК відсотку втрати працездатності.

Розмір ОGD у разі встановлення групи інвалідності. Розмір ОGD визначається залежно від групи інвалідності та її причинного зв'язку (з виконанням обов'язків військової служби, із захистом Батьківщини, чи з проходженням військової служби), виходячи з розміру прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року.

У 2023 році ОGD у разі встановлення інвалідності, що пов'язана із захистом Батьківщини чи виконанням обов'язків військової служби визначено в таких розмірах:

1 група інвалідності

400-кратний прожитковий мінімум (1 073 600 грн)

2 група інвалідності

300-кратний прожитковий мінімум (805 200 грн)

3 група інвалідності

250-кратний прожитковий мінімум (671 000 грн)

У 2023 році ОГД у разі встановлення інвалідності, що пов'язана з проходженням військової служби визначено в таких розмірах:

1 група інвалідності

120-кратний прожитковий мінімум (322 080 грн)

2 група інвалідності

90-кратний прожитковий мінімум (241 560 грн)

3 група інвалідності

70-кратний прожитковий мінімум (187 880 грн)

5.2 Алгоритм дій для отримання ОГД:

- Пройти МСЕК для визначення ступеня втрати працездатності та/або встановлення групи інвалідності.
- Подати до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК та СП), в якому військовий перебуває на обліку (у разі звільнення зі служби), або до військової частини (у разі продовження служби) наступні документи:
 - заяву для виплати одноразової грошової допомоги у зв'язку з встановленням інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (Додаток 2);
 - завірену копію довідки МСЕК про встановлення групи інвалідності або відсотка втрати працездатності із зазначенням їхнього причинного зв'язку;
 - згоду на обробку персональних даних;
 - копію постанови ВЛК щодо встановлення причинного зв'язку поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання;
 - копію документу, що свідчить про причини та обставини поранення (контузії, травми або каліцтва), зокрема про те, що воно не пов'язане із вчиненням особою кримінального чи адміністративного правопорушення або не є наслідком вчинення нею дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння, або навмисного спричинення собі тілесного ушкодження. Таким документом може бути акт службового розслідування, довідка про обставини отримання травми, поранення, контузії, яка видається військовою частиною. При встановленні відсотка втрати працездатності

або групи інвалідності у зв'язку з захворюванням, такий документ не подається;

- копію документу, що посвідчує особу (з даними про прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), реєстрацію місця проживання (за наявності));
- копію ідентифікаційного номера платника податків;
- довідка про банківські реквізити для зарахування коштів.

При собі необхідно мати оригінали вказаних документів для засвідчення копій посадовими особами. У разі, якщо немає можливості особистої подачі документів, заяву разом з додатками необхідно направити через відділення «Укрпошти» цінним листом з описом вкладення.

Виплата допомоги здійснюється після розгляду документів Комісією з питань нарахування та виплати одноразової грошової допомоги відповідного силового відомства (того, до якого належить військова частина).

Терміни виплати одноразової грошової допомоги законодавчо не визначено.

5.3 Зміна розміру ОГД у разі встановлення вищої групи інвалідності або більшого відсотку втрати працездатності

Якщо військовослужбовцю після первинного встановлення інвалідності під час наступного огляду (переогляду) буде встановлено вищу групу інвалідності або змінено її причинний зв'язок, що дає право на отримання ОГД, виплата здійснюється з урахуванням раніше виплачених сум (зокрема, внаслідок різних, не пов'язаних між собою, захворювань, поранень, травм, контузій, каліцтв).

У разі встановлення більшого ступеня втрати працездатності без встановлення інвалідності у відсотках чи зміни його причинного зв'язку, що дає право на отримання ОГД в більшому розмірі, виплата допомоги здійснюється з урахуванням раніше виплачених сум **(крім випадків поранення, травми, контузії, каліцтва, отриманих у різний період часу, за якими виплата допомоги здійснюється окремо, без урахування раніше виплачених сум).**

У разі якщо під час первинного огляду було встановлено ступінь втрати працездатності без встановлення інвалідності у відсотках, а під час наступного огляду (переогляду) встановлено інвалідність, виплата ОГД здійснюється з урахуванням раніше виплачених сум (зокрема, внаслідок різних, не пов'язаних між собою, захворювань, поранень, травм, контузій, каліцтв).

5.4 Випадки, коли виплата ОГД не здійснюється

Призначення і виплата ОГД не здійснюються, якщо поранення, захворювання, інвалідність, або часткова втрата працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовця, військово-зобов'язаного або резервіста є наслідком:

- вчинення ним кримінального або адміністративного правопорушення;
- вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;
- навмисного спричинення собі тілесного ушкодження, іншої шкоди своєму здоров'ю;
- подання особою завідомо неправдивих відомостей для призначення і виплати ОГД.

Командир(у) військової частини _____

(ПІБ, посада, звання, рік народження, контактний номер телефону)

РАПОРТ

Я, _____

(ПІБ, посада, звання, номер в/ч) після отриманого поранення/контузії/ушкодження, починаючи з _____ (дата) перебуваю на стаціонарному лікуванні у _____ (назва медичного закладу).

Обставини, місце та час поранення підтверджуються Довідкою про обставини травми № _____ від _____.

На даний час я не отримую додаткове грошове забезпечення у збільшеному розмірі, відповідно до положень абз.5. п. 1. Постанови Кабінету Міністрів України № 168 від 28.02.2022 р.

Відповідно до положень абз. 5 п.1 Постанови КМУ №168 від 28.02.2022 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», на період стаціонарного лікування після поранення, пов'язаним із захистом Батьківщини, я можу розраховувати на отримання збільшеного додаткового грошового забезпечення в розмірі до 100 000 грн.

В той же час, додаткове грошове забезпечення мені не нараховується.

Керуючись Постановою КМУ №168 від 28.02.2022 та Наказом МО України №260 від 07.06.2018 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам» прошу передати відповідні накази до фінансового відділу військової частини та організувати виплату мені збільшеного додаткового грошового забезпечення на період лікування після отриманого поранення.

Додатки

1. Копія довідки про обставини травми № _____ від _____ 202_р.
2. Копія документів з медичного закладу про лікування військового.
3. Інші підтверджуючі документи (за наявності).

ПОСАДА
ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ

ПІДПИС

ПІБ

«__» _____ 202_року

Командиру відділення/взводу/роти/батальйону/
начальнику (ПІБ, посада, звання)

(ПІБ, посада, звання, рік народження, контактний номер телефону)

РАПОРТ

Прошу Вас виплатити мені, _____ (ПІБ, посада, звання) одноразову грошову допомогу відповідно до ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без установлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві» від 25 грудня 2013 року №975 у зв'язку з _____

(вказуєте підставу: установленням інвалідності I /II/ III групи; установленням відсотка втрати працездатності (зазначаєте відсоток утрати працездатності)).

Виплату прошу здійснити за наступними реквізитами _____
(назва та реквізити банку, номер рахунку).

Додатки

1. Копія паспорта;
2. Копія ідентифікаційного номера платника податків;
3. Копія документа, що свідчить про причини та обставини поранення (контузії, травми або каліцтва), зокрема про те, що воно не пов'язане з учиненням особою кримінального чи адміністративного правопорушення або не є наслідком учинення нею дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння, або навмисного нанесення собі тілесного ушкодження ___;
4. Копія постанови ВЛК від ___ № ___;
5. Оригінал довідки МСЕК від ___ № ___;
6. Копія реквізитів банківського рахунку.

ПОСАДА
ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ

ПІДПИС

ПІБ

«__» _____ 202__ року

Командиру відділення/взводу/роты/батальйону/
начальнику (ПІБ, посада, звання)

(ПІБ, посада, звання, рік народження, контактний номер телефону)

РАПОРТ

Прошу Вашого клопотання перед вищим командуванням на виплату мені (ПІБ, посада, звання)

матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань за 2023 рік у зв'язку (наприклад: з пораненням, отриманим при виконанні завдань під час воєнного стану), відповідно до п. 6 окремого доручення Міністра оборони України від 01.02.2023 року № 2683/з та розділу XXIV наказу Міністерства оборони України від 07.06.2018 № 260 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам» (зі змінами).

Додатки

1. Копія висновку військово-лікарської комісії про причинний зв'язок отриманого поранення з проходження військової служби.

ПОСАДА
ВІЙСЬКОВЕ ЗВАННЯ

ПІДПИС

ПІБ

«_» _____ 202_ року

Порадник укладено за підтримки ГО «Українське об'єднання «Мрія» спільно з Українським Центром захисту прав людини

Наша команда об'єднує волонтерські організації, основна діяльність яких присвячена всебічній турботі про родини полеглих, зниклих безвісти і полонених військових, а також цивільних бранців.

Ми розуміємо, з якими труднощами стикаються сім'ї в питаннях оформлення документів, статусів і соціальних гарантій, тому надаємо максимальну правову підтримку. Також працюємо над комплексною програмою відновлення ментального здоров'я захисників.

**Якщо ви потребуєте допомоги або маєте питання,
зв'яжіться з нами:**

 mriya.foundation

 mriya.foundation

 uhrc.org.ua

**Враховуючи те, що законодавство періодично змінюється,
за актуальною інформацією можна слідкувати
на сайті uhrc.org.ua**

**Приклади додатків можна завантажити та роздрукувати
за посиланням (QR-код) на наступній сторінці «Посібник
«Виплати у разі поранення»»**

**Посібник
«Евакуація та лікування»**

**Посібник «Протезування
в Україні та закордоном»**

**Посібник
«Психологічна допомога»**

**Посібник «Проходження
військово-лікарської комісії»**

**Посібник «Проходження медико-
соціальної експертної комісії»**

**Посібник
«Виплати у разі поранення»**

**Посібник «Повернення
на службу після поранення»**

**Посібник «Відзнаки за поранення
військовослужбовцям збройних сил України»**

МРІЯ